STINES Backstuga under Rumleborg, FoF

STINES Backstuga Rumleborg

Beträffande backstugan Stines föreligger vissa svårigheter att säga vem som först bodde där och varifrån huset kom

På Lundsbo bodde säkert
Håkan och Johannes Svenssöner liksom Johan Peter Johannesson. Den sistnämnde bodde där ensam 1854-1856
Det är ganska säkert, att Karl Johansson bodde på Lundsbo 1857-1860. Han bodde där ensam från 1857

På Månshult bodde säkert
Johannes Hwal. Han bodde där ensam 1821-1824
Jöns Andersson 1821-1834

På Lilla Korparydet under Mobo bodde säkert
Jakob Jonasson 1835-1842, därefter skriven på socknen.
Johannes Gök 1839-1861. Kanske flyttade Jakob från Lilla arydet redan 1839. Eftersom denne Jakob är den ende med det namnet i trakten, verkar det rimligt, att han kan ha uppodlat trädan, som ännu kallas "Jakobas" och ligger utmed gränsen till Abrahamstorp. Jakob kan mycket väl ha inhysts på Månshult, som då varit tomt 5 år

Och så namnet Stines. Det är inte vanligt, att en kvinna ger namn åt en backstuga, men Stina var namnet på hustrur till Jöns Andersson, Jakob Jonasson och Johannes Gök. Dessutom hette Maja Olofsdotters dotter Stina. Folkhumorn kan här ha funnit ett lämpligt objekt

"Stines" kan vara en senare benämning på Månshult. Därom erinrar namnen Jakobas, Hwala-trädan och Göka-dal på åkrarna

Johannes Andersson Gök, född 26/1 1806 på Korparydet
Gift 13/4 1828 med
Stina Andersdotter, född 6/8 1794 på Västerskog och död 11/12 1862 på Rumleborgs backstuga
Kajsa Maja, född 3/11 1830 på Korparydet

1860 från Korparydet. 1867 till fattigstugan
Se del 4. sid 234

Maja Olofsdotter, född 1/11 1782 i Slättö i Hjälmseryds sn och död 11/12 1862 på Rumleborgs backstuga
Stina Petersdotter, född 26/10 1825 i Brunnstorp

1860 från Västerskog. Stina flyttade 1867 till fattigstug.
Se del 3. sid 117

Information av Doris Fransson, Björkelund, vid torpvandringen 20190505.

Stines under Rumleborg

Torpet låg på Rumleborgs mark ca 400 meter väster om Ohsvägen mittemot södra Rumlegorgs vägskäl. Henry Renshult har beskrivit Stines backstuga, grannstuga till Lundsbo. Han har varit tveksam om vilka som har bebott torpet. Stines kan från början ha varit torpet Månshult, skriver Henry Renshult.

Jag har också reflekterat över torpen i området och kommit fram till en liknande slutsats.

I kyrkböckerna är det svårt att följa vad prästen har menat med Rumleborgs backstuga och vilka som bott där. I husförhörsböckerna finns Månshult angivet mellan åren 1810 till 1835. Därefter nämns bara Rumleborgs backstuga Lundsbo men med flera boenden på samma uppslag i husförhörsboken. Stines finns inte namngivet i husförhörsboken.

Gökadal och Stines är fortfarande kända namn och kända platser av dagens ägare till Rumleborg. Ingen vet däremot idag var Månshult låg men det kan vara samma stuga eller stuga byggd på samma område som Stines stuga. Stines låg ganska nära den träda som kallas Hwalaträdan (syns fortfarande till vänster på skogsvägen till Lundsbo). En stenmur klär området. Hvahl bodde i Månshult när han var gift andra gången. Så det kan finnas en koppling där.

På Riksantikvariets karta finns varken Månshult eller Stines torp utsatta. Däremot en fossil åker (Hwalaträdan) och backstugan Gökadal.

Namnet Stina har Henry Renshult försökt förklara med att det fanns flera hustrur i torpen som hette Stina. Någon av dem kan ha bott ensamma i stugan. Det kan ha lett till att folk i omgivningen börjat uppkalla stugan efter någon av dem. Jag kan hålla med om det resonemanget, men jag har inte hittat någon som jag direkt kan härleda till torpet.

Efter de som bodde i Månshult har antecknats följande i Rumleborgs backstuga Lundsbo:

Johannes Andersson Gök, född 1806-01-26 i Korparydet, Nydala socken

Hustru Stina Andersdotter, född 1794-08-06 i Västerskog

Barn: Kajsa Maja, född 1830-11-01 i Korparydet

Familjen kom 1860 från Korparydet. Johannes beskrivs redan i yngre ålder som ”sjuk”. Han gifte sig med Stina Andersdotter som hade en son sedan tidigare. Tillsammans fick de tre barn. Familjen bodde då i torpet Korparydet. Dottern Anna Lisa flyttade till Värnamo och sonen Anders Peter flyttade till Fryele socken. Eventuellt bodde familjen Gök i Stines innan de byggde Gökadal. Dottern Kajsa Maja flyttade med föräldrarna. Hon beskrevs som en kvinna med ”klent förstånd” och ”dvärg”.

Nästa boende eller samtidigt som föregående boende:

Maja Olofsdotter, född 1782-11-01 i Slättö, Hjälmseryds socken

Barn: Stina Petersdotter, född 1825-10-26 i Brunnstorp, Nydala socken

Modern och dottern kom från torpet Västerskog där Maja blivit änka 1841 och bodde vid sin död 1862-12-11 i Lundsbo backstuga vilket kan vara detsamma som Stines. 1862 flyttades Stina till fattigstugan. Beskrevs av prästen som enfaldig.

Någon mer boende hittar man inte i Stines backstuga.

Stines backstuga hade en förhållandevis stor källare. Det är idag det enda synliga beviset på att det funnits ett torp här. Foto: Doris Fransson

Hwalaträdans stenmur finns kvar i området.

Foto: Doris Fransson

/Sammanställt ur samt kyrkoböcker samt Henry Renshults böcker Folk & Fornt

av Doris Fransson/